Izhaja vsaki četrtek ob 5. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1·50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se propajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9. v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekališču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računijo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XIX. letnik. V Gorici, 28 septembra 1911. **39. številka.**

Kdo je kriv?

O izgredih, ki so jih izzvali dne 17. t. m. socialni demokratje na Dunaju, se je sam presvitli cesar izrazil jako ogorčeno. Rekel je, da se je postopalo proti temu divjaštvu premilo. Ministerski predsednik Gautsch se je izjavil v imenu vlade, da hoče proti izgrednikom energično postopati. Kljubu temu pa so socialisti še minulo nedeljo v Trstu hujskali ljudstvo k uporu.

Kakor je videti, bi vlada rada preprečila izgrede in škode, ki jih ob takih prilikah provzroča nadražena množica. Da se pa to zgodi, treba korenitih sredstev. Zlu je treba presekati korenike. Izgredi so le posledice revolucije, ki žetli v ljudskih množicah. Te revolucije je vlada sama kriva in jo deloma sama podžiga.

Ta revolucija je brezmejna svoboda, ki je v Avstriji v liberalni postovodaji zajamčena za vse mogoče lopovščine. Svobodna trgovina, svobodna kupčija, svobodno združevanje, svobodni karteli in trusti svobodno shajanje, svobodni tisk, svobodne šole, svobodno oderuštvo — to je tiha revolucija, ki bo o prvi priliki planila po cerkvah pa tudi po vladah in vladarskih kronah! Vse zlo izvira iz te revolucije.

Pod krinko te napačne svobode se vcepljajo po šolah v imenu „znanosti" mladini brezverski nauki, se šunta ljudstvo potom časopisov k uporu proti cerkvi in državni autoriteti, se odira ljudstvo in izsesava potom kartelov, trustov in krivičnih delavskih pogodb, se podžiga na shodih k revoluciji itd. Tako-le je n. pr. svobodno šuntala dan pred dunajsko revolto socialistična „Arbeiterzeitung" ljudstvo: „Le pustite to bedo (draginjo) naraščati, dokler ne bo vaše družbe razrušila. Ljudstvo bo prišlo do sklepa, da morajo izginiti, preden mu bo pomagano." Na predvečer revolucije je socialist Müller govoril na shodu te-le besede: „Šli bomo na ulico, in če bomo tam razsodnost izgubili, naj nosijo odgovornost za to drugi. Tisoč šip bo šlo jutri na kosce." Na dan izgredov so soc. hujskači javno pred dunajsko mestno hišo pozivali ljudstvo k razgrajanju. Vse to se zgodi pri nas in dovoljuje se še marsikatero večje hujskanje proti cerkveni in svetni autoriteti po časopisih, zato pa se ne smemo čuditi, da se pojavljajo izgredi. Naši državniki molčijo k vsem lopovščinam. Koliko moralne kuge je na pr. le v slovenskih časopisih: „Soča", „Jutro", „Slovenski Narod" itd.! K temu naj se doda še svobodno izsesavanje in odiranje ljudstva. Revolucija mora izbruhniti! Zastonj je ljudstvo zapirati, streljati in zabadati, dokler se naša postavodaja ne pokristjani. Tisti, ki so zakrivili liberalno postavodajo, so večji krivci, kakor nadraženo ljudstvo.

Ti so ljudstvu uzeli vero in dali svobodo socialističnim hujskačem, brezverskim časopisom in oderuhom. Nadraženo ljudstvo pa, ki je po krivici imenujemo sedaj sodrgo, je po našem mnenju nedolžno.

Politični pregled.

Državni zbor.

V ponedeljek so bila razposlana poslancem vabila k seji poslanske zbornice, ki bode v četrtek dne 5. oktobra. Na dnevnem redu je načrt novega poslovnika.

Delovni program državnega zbora.

„Narodni Listy" poročajo z Dunaja, da namerava vlada glede na draginjo sledeče ukreniti: znižanje vožnih cen, povišanje uvozne količine srbskega mesa in uvoz argentinskega mesa do konca letošnjega leta in povišanje dohodkov nižjim državnim uradnikom. Državni zbor se snide 5. oktobra. Zasedanje bo trajalo 75 dni. Predvsem se bo pečalo z draginjskim vprašanjem.

Novi vojni minister.

Cesar je vsprejel ostavko skupnega vojnega ministra barona Schönaich. Za njegovega naslednika je imenoval poveljnika 15. vojnega zbora v Sarajevem Mavricija viteza pl. Auffenberg.

Cesar je v torek zaprisegel novega vojnega ministra vit. Auffenberga.

Hrvatsko-slovenski klub

je poslal min. predsedniku bar. Gautschu sledečo brzojavko: Ekscelenca baron Gautsch, ministerski predsednik, Dunaj! Jugoslovanska javnost je skrajno vznemirjena vsled časniških vesti, da se nekateri avstrijski pogajavci nagibajo k temu, da Ogrski drugi tir na Kašov-Oderberški progi priznajo. Vzlic temu, da ta vest tako neverjetno zveni, se smatramo za dolžne, da proti taki eventualni nameri kakšnega pogajavca vložimo najostrejši protest in odločnosti Vaše ekscelence zaupamo, da boste, ako bi ji ogrski pogajavci kaj takega prisodili, vsako diskusijo že vnaprej odklonili. Z odkritim spoštovanjem Hrvaško-slovenski klub. Šusteršič, načelnik, Dulibič, Korošec, Spinčič, načelnikovi namestniki.

Letošnje škofijske konference.

„Austria" poroča, da se bodo vršile letošnje škofijske konference avstrijskega episkopata zadnje dni meseca oktobra v palači dunajskega nadškofa. Med drugim se bo pečala konferenca tudi s premestitvijo praznikov, o katerem predmetu bo glavni poročevalec nadškof dr. Gagl.

Italija in Turčija pred vojsko.

Že več časa sem tira Italija kolonijalno politiko. Pred dobrim desetletjem je poskusila svojo srečo v Abesiniji. Tam se ji ni posrečilo in zato je poskušala v sledečem času podjarmiti Tripolis, ki je turška last. V Tripolisu je imela več podjetnikov, trgovcev in obrtnikov, za katere je v zadnjem času zahtevala obsežne koncesije. Turčija pa ni uvidevala potrebe dovoliti Italiji takih koncesij in zato si misli Italija osvojiti ta del severne Afrike z oboroženo silo.

Italija je ponujala Turčiji 60 milijonov lir za odstop dotičnega ozemlja. Ali Turčija se takrat ni pustila podkupiti in nastal je konflikt, ki kaže imeti resne posledice.

V Italiji vlada splošna navdušenost za osvojitev Tripolisa. Ta navdušenost je privedla Italijo do odločnega nastopa. Italija je mobilizirala del mornarice in vojaštva ter ga odposlala proti severni Afriki, da zasede predmetni del Turčije.

V torek popoludne je iz Napolja odplula italijanska eskadra z vojaštvom na krovu proti Tripolisu.

V Turčiji je vzbudilo nastopanje Italije veliko razburjenje. Tam je časopisje bilo polno ogorčenja proti Italiji. Zahtevali so listi od mladoturške vlade odločen odpor proti italijanskim nameram.

V Tripolisu so Turki začeli z bojkotom proti vsem Evropejcem. Laški podaniki so minole dni zapuščali trumoma ondotne kraje. Oni, ki so morali ostati tamkaj, pa komaj čakajo rešitve; kajti Turki se zbirajo in napovedujejo sveto (turško) vojsko. V Tripolisu nastanjeni Evropejci katoliki so v resni življenski nevarnosti

Turčija, čije položaj ni prav prijeten, ker ni prav varna svojih podanikov na Bal-

---

Izpreobrnjeni demokrat.

Po Hammersteinu: Tešimir G.

(Dalje.)

Pravi učenjaki so bili tudi verni. Znani rastlinoznanec Liné je dejal: Poln začudenja se vržem v prah pred Bogom in ga molim. Le Verrier je imel križ na zvezdarni in je premišljeval pred njim. Kepler je pisal: Zahvaljujem se ti, o moj Zveličar, da si mi dal to veselje nad tvojim stvarstvom; blizo je dan, ko bodo spoznali čisto resnico o knjigi prirode kot o sv. pismu in se bodo veselili nad harmonijo obeh razodetij. In zopet: Moja najsrčnejša želja je, da bi Boga, ki ga povsod dobim v zunanjem, jednako tudi v notranjem v sebi vedno bolj spoznal. — Njuten je dejal: Človek, ki ne pripoznava Boga, je norec, ki zasluži, da bi ga zaprli. Še Darvin je rekel: Vprašanje, ali je Stvarnik sveta, so največji duhovi, ki so kdaj živeli, potrdilno razsodili.

Verni so bili n. pr. Kopernik, Kepler, Galilei, Newton, Huygens, Leibniz, Boyle, Ray, Svammerdan, Euler, Bradley, Herschel, Boerhaue, pl. Haller, Liné, Werner, Cuvier, Faraday, Heer, Pasteur, Roentgen itd.

Od 262 učenjakov so dobili 92 odstot. vernih, le 2 odstot. nevernih, 7 odstot. na pol nevernih.*)

Le norec je rekel v svojem srcu: saj ni Boga!

Da, vera je človeku kot daljnogled, da vidi vsled vere in spozna vrednost stvari itd. Ljudje pa so včasih podobni opici, ki je dobila naočnike, pa jih devala na uho, jih vohala, lizala, potem pa rekla: Saj to ni za nič!

Prav veli Gutberlet: Moderno brezboštvo goji v človeku zver in napravlja „jaz" za središče vseh teženj, napuh in počutnost pa napravi norce! — Prav veli Goethe: „Modri in norci so enako neškodljivi ali napol modri na pol norci so najbolj nevarni. Ko so bili na Francoskem tako zdivjali, tedaj so hoteli napraviti iz kristjanov — ljudi, a nastali so zveri; dandanes hočejo napraviti iz ljudi živali, pa bodo postali zlodji! Stisnjene pesti delavcev (demokratov) že kažejo nekaj. Če pa sanjajo o bodoči sreči, à la Spencer, omenjam, da so zvali narek Spencerja na Angleškem moralno filozofijo za prešiče!

Kako bi rekli človeku, ki bi učil drugega, naj zida hišo na pesek ali močvirje? ki — take izmišljotine prodaja kot gotovo vednost, da bodo mnogi časno in večno nesrečni? Ali niso ti zapeljivci, slepilci, poneumnjevalci ljudstva? Ali se plačujejo za to nemali davki po državah?

Kaj naj se reče n. pr., če tak, ki bi moral ljudstvo prav učiti, govori kmetiški ženi o Haeckelnovem močvirju, pa makari za šalo?

Ne vidi se mi slabo, kar pravi A. Schiffmacher o neverniku:

„Da Bog je? Groza! Ne!" se brani — Želodec slab se upira hrani. „Saj ni Boga!" veli pijan „svobode" — Se zvije plaho jež, ga svetlo bode. On laja v blagovest, mu po močvirju slà — Svit muči urha v kalu kot zvonjenje psà —

Pameten človek mora govoriti drugače; n. pr. s pesnikom:

Vsaka cvetka, vsaka bilka
Božje slave je znanilka,
Z umom torej ga spoznavaj
S pametjo poveličuj,
Z voljo prosto se mu udavaj
Sebe, človek, ponižuj!

(A. Hribar.)

III.

G. Viktor je omenil v pogovoru še druge izpodtike od strani socialistov t. j. specielne odstavke o naši veri; n. pr. o sv. pismu, o sv. obhajilu pod eno podobo, o češčenju svetnikov, o očiščevališču in odpustkih, o sv. sakramentih, sv. maši, opravičenju, o dobrih delih, papeževi nezmotljivosti ter je pobijal vse te ugovore. Le katol. vera more biti prava, ne n. pr. luteranska s 165 ločinkami, staroverska (ruska) sè 118 ločinkami. Ali v vsem tem mu ne moremo slediti; tudi ni prav potrebno za naš namen. (Dalje pride.)

*) Neverniki se zdijo precej podobni onim učenjakom, ki so duhovito dokazovali, zakaj je steklena krogla na vrtu bolj vroča na — od sojni strani. Naposled pride vrtnar in reče: Glih zdej sem jo obrnil! Za to pa!

kanu, je naprosila velevlasti, da posežejo pomirjevalno vmen. Francoska, Angleška in Rusija so Turčiji odrekle vsako tozadevno pomoč. Naša vlada se noče v te reči umešavati, Samo Nemčija, zdi se, da je pripravljena posredovati.

Iz današnjih listov posnemljemo, da se je podal admiral Augry v Augusto s tremi ladijami, da dohiti ladije „Napoli", „Roma" in „Vittorio Emanuele", ki so že v tripolitskih vodah. Na razpolago je za odhod v Tripolis 80.000 mož.

V torek zvečer se je v Napolju ukrcal del čet na šest parnikov, ki odplujejo pod varstvom eskadre v Tripolis.

Iz Tripolisa se poroča, da so se italijanske ladije usidrale kakih 20 milj od obale. Med Italijani v Tripolisu vlada panika, ker se boje, da pride do pokolja med Evropejci, ako bi se hoteli Italijani izkrcati.

Poroča se tudi, da je poslala Turčija številne torpedovke v Tripolis, ki so razvesile vojno zastavo.

Na Turškem rase dannadan razburjenje. Derviši hujskajo ljudstvo proti Italijanom, proti Evropejcem sploh ter proti vladi. Obdržavajo se povsod tozadevni shodi. Carigrajski župan je zastopnike časopisov prosil, naj ne objavljajo razburjajočih vesti o vojski.

Fuzija staro- in mladočehov.

Med staro- in mladočehi so se zadnje dneve vršila pogajanja za fuzijo obeh strank. En del staročehov je za fuzijo, dočim se hoče drugi del priključiti novoustanovljeni konservativni, katoliško-narodni stranki

Novi ruski ministerski predsednik.

Kokovcev je imenovan za ministerkega predsednika, a ostane tudi še nadalje finančni minister.

Vstaja v Albaniji istodobno z okupacijo Tripolisa.

Iz Albanije se poroča, da albanski vodje spremljajo zelo pozorno razvoj dogodkov v Tripolisu in razmerja med Italijo in Turčijo. Ako bi se Turčija zapletla v vojno, da bi zopet izbruhnila ustaja ter bila proglašena neodvisnost Albanije. V deželi da je uže mnogo municije in orožja.

Albanska ustaja v Prištini.

Albanci hočejo uporabiti sedanji ugodni trenotek, da se osvobodijo turške nadvlade. Sedaj, ko se Turčija mora pripravljati za vojsko proti Italiji, so pričeli zopet z ustajo. V Prištini so ustaši o belem dnevu ubili policijskega glavarja in dva orožnika. Iz Mitrovice so Turki poslali v Prištino en bataljon vojaštva, ker se ustaja počenja širiti.

Sultan se odpove?

Iz Carigrada se poroča, da se misli sultan Mohamed V. odpovedati prestolu, če bi Italija zasedla Tripolis.

Kreta hoče proglasiti neodvisnost.

Listi poročajo, da je izvrševalni odbor krečanski v Kaneji sklenil proglasiti neodvisnost otoka, čim odpluje turška flota proti Tripolisu.

Bagrov obsojen na smrt.

Vojno sodišče v Petrogradu je obsodilo morilca ruskega ministerskega predsednika Stolipina, Bagrova, na smrt na vešala.

Po vsej Rusiji iščejo sokrivce Bagrova. Povsod se vrše aretacije in hišne preiskave. Bagrov je izjavil, da razkrije važne in zanimive reči, če se ga pusti na življenju.

Bragov je bil v pondeljek obešen.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče":

P. n. gg. N. N. 1 K; Anton Kumperger, sluga 1 K; Marija Brezovar 1 K; Andrej Cotič, Gor. Vrh 1 K; za prodane srečke 1 K 20 vin.; v nabiralnikih v gostilni g. Josipa Gorjanc 1 K 12 v; v velikem semenišču 2 K 6 vin.

Bog plačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Za „Alojzijevišče":

Preč. gg. Oskar Pahor, novomašnik 3 K; kuracijski urad v Štjaku 12 K; Fran Setničar 20 K; Janez Kodrič, kaplan 5 K; Karol Čigon 23tič 26 K; Martelanc, župnik, dolg nekega dijaka 10·94 K; Martelanc, župnik, za zavod 5·06 K; Josip Sfiligoj, davčni upravitelj 5 K; I. I. iz Kronberga 50 v; Andrej Terčon iz Nabrežine 5 K: gospična Scherko 20 K.

Domače in razne vesti.

Vsem našim cenjenim naročnikom, kateri še niso poravnali naročnine, smo z današnjo številko lista priložili poštno položnico, na kateri je zaznamovana svota, koliko imajo plačati. Priporočamo tem potom, da nam čim prej to malenkost pošljejo. Nekaterim smo že pred enim mesecem poslali.

Uprava „Primorskega Lista".

Odlikovanje. — Ravnatelj dvorne žrebčarne v Lipici, g. Josip Hruša, je povodom svojega umirovljenja dobil red železne krone III. razreda. — Kontrolor omenjene žrebčarne Emil Finger, je pa imenovan nadzornikom iste.

Dve tretjini deželnega denarja gre v slovenski del dežele, piše „L' eco del Litorale" v soboto, ves deželni denar gre v Furlanijo, piše „Soča". Kdo ima prav? Pametni možje, sodite!

„Soča" se spodtika nad g. župnikom Blažem Grča, češ, da je govoril na neki postaji nemško in mrcvaril v vagonu nekega Slovenca s svojo smešno italijanščino. To se upa javno grajati ona klika, ki trpi pri svojih pristaših, da imajo nad svojimi prodajalnicami večinoma nemške in laške nadpise, in je uprizorila svetovni škandal, da je nakupila s slovenskimi groši „Hotel-Südbahn", in se ni upala dodati nemškemu nadpisu naj si bodi tudi v skromni obliki — tudi slovenskega. Vzdrževala je tam dunajsko Nemkinjo, ki se je po hotelu šopirila s svojo nemščino, a naposled pustila gospodom Slovencem lep spomin v mnogih tisočakih, katere ni plačala „Trg. obrtni zadrugi".

Ljudje, ki uprizarjajo take škandale, nimajo pravice grajati zasebnike, če bi bilo res, da so ti brez potrebe nemško ali laško govorili.

Odkod draginja? — Cena živini je silno padla. Ker je suša uničila drugo košnjo, so živinorejci v strahu pred zimo začeli živino prodajati. Ponekod je cena skoro za polovico padla — goveje meso je pa vedno enako drago. Kdo torej dela draginjo? Še hujše je s prašiči. Krme ni in prašiči se v masah prodajajo. A nikjer še ni čuti, da bi vsled tega cena svinjine padla. Kmet z obupom gleda v bodočnost, oni, ki ga izkoriščajo, ga pa še zmerjajo z „agrarnim oderuhom". Meščan zdihuje nad draginjo, kmet je pa obupan, ker mora sad svojega celoletnega truda pod ceno prodati. Kje so torej oderuhi? Med producentom in konsumentom je pijavka, in proti tej se mora obrniti, kdor hoče draginjo odpraviti!

Sestanek italijanskih visokošolcev. — Italijanski visokošolci, ki so došli v Trst v soboto iz raznih krajev, so imeli v nedeljo v Ginnastichi neko zborovanje za italijansko univerzo. Po zborovanju so se podali v sprevodu z drugimi ljudmi po Acquedottu k Chiozzi, kjer jih je ustavil močan kordon policije, ki jih sprva ni pustil naprej. Šele po intervenciji dveh odposlancev se je redarstvo umaknilo, na kar so dijaki nadaljevali svoj odhod po mestu. Ni treba omenjati, da so ti kulturonosci pred slovensko šolo na Acquedottu žvižgali in kričali. Druge nesreče menda ni bilo.

Pozor gg. visokošolci. — V navodilu za visokošolske dokumente ni omenjeno, da nekatere fakultete, na primer graška filozofska fakulteta, zahtevajo, da je ubožno izpričevalo potrjeno tudi od politične oblasti, torej od okrajnega glavarstva, drugače je neveljavno. Opozarjamo na to, da se dijaki obvarujejo škode.

Kat. narodne abiturijente, ki se nameravajo posvetiti vseučiliškim študijam, opozarjamo, da si priskrbe pravočasno vse potrebno za vpisovanje na visokih šolah. Vsakdo prinesi s seboj vsaj en od sodnije potrjen in s kolkom za 1 K kolkovan prepis zrelostnega spričevala, več ubožnih listov (za visoke šole je poseben formular, ki se naroči lahko pri „Slov. dij. Zvezi") potrjenih od župnijskega, občinskega in zemljeknjižnega urada in dve sliki brez kartona, ki se rabita za indeks in izkaznico. V vseučiliška mesta priporočamo, da pridejo kmalu, da dobe lahko primerna stanovanja. Naslovi naših akademičnih društev so: Dunaj, „Danica" VIII. Schöborngasse, 9. Parterre 4; Gradec: „Zarja", Prokopigasse 12, II.; Praga: „Dan" II. Voršilska ul. 1. Tam dobe navodila za vpisovanje. Dobra pojasnila glede podpor in študij vsebuje „Koledarček kat. nar. dijaštva za l. 1911.|12." Naroča se v Ljubljani, „Kat. bukvarna", cena 1·40. — Za polovično vožnjo se prosi na ravnateljstvo južne oziroma državne železnice v Trstu. Prošnji je treba priložiti potrdilo gimnazijskega ravnateljstva, da je bil prosilec na gimnaziji oproščen šolnine.

Razpisan je štipendij „Luxetich pl. Lichtenfeldove"-ustanove letnih 250 K za rim. kat. učence od prvega razreda ljudske šole do dovršenja študij. V prvi vrsti pridejo v poštev sorodniki ustanovnika, potem še-le drugi ubogi učenci. Prošnje z dokumenti so uložiti do 15. okt. na namestništvo.

Razpis natečaja za sprejem v zimske tečaje slovenskega oddelka deželne kmetijske šole in za podelitev podpor v znesku 24 kron mesečnih v svrho obiskovanja omenjenih zimskih tečajev. Od danes naprej, do vštevši 15. oktobra tek. leta se vpisujejo prosilci za sprejem v prvi tečaj deželne kmetijske šole po sledečih določilih:

1. Sprejmejo se kmetski sinovi in sinovi posestnikov, ki dokažejo:

a) da so dosegli normalno starost 16 let, ali pa, da so pred kratkim zadostili vojaškemu službovanju; mladeniči, ki so neposredno pred naborom, se ne sprejemajo;

b) da posedujejo v elementarnih predmetih zadostno pripravljalno znanje, katero morajo dokazati s vsprejemnim izpitom;

c) da so bili vedno lepega nravnega vedenja in da so krepke fizične konštitucije, primerne za kmetijski poklic.

2. Pouk se razdeli na dve dobi po 5 mesecev, in sicer od 2. novembra 1911 do 31. marca 1912. Kdor dovrši prvi tečaj z dobrim uspehom, ima pravico stopiti v drugi tečaj, ki traja ravno toliko časa.

Koncem vsake učne dobe se bodo vršile javne preskušnje, in koncem druge učne dobe se izdajo gojencem, ki dovršé drugi učni tečaj, odpustna spričevala.

3. Gojenci se bodo poučevali v praktičnem kmetijstvu, v govedoreji, sirarstvu itd. Vadili se bodo v čitanju, pisanju, računstvu ter se bodo vadili v rabi kmetijskega orodja, v obrezovanju itd.

4. Značaj šole zahteva, da stanujejo gojenci v zavodu, kjer bodo prejemali brezplačno stanovanje brez perila. Za skupno hrano plačajo gojenci mesečno prehranitnino, ki se izračuni na podlagi celotnege potroška za nakup jestvin, in se razdeli na število prisotnih gojencev. Pri določevanju mesečne prehranitnine se bode oziralo na premoženjske razmere manj premožnih gojencev.

5. Dvajseterim manj premožnim gojencem se podele mesečne podpore po 24 kron, po 120 kron za 5-mesečno dobo zimskega tečaja; kdor namerava prositi za te podpore, naj priloži prošnji ubožni list.

6. Postavni zastopniki gojencev imajo predložiti pismene in z dotičnimi listinami opremljene prošnje, (krstni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo nravnega vedenja, ubožni list) deželnemu odboru do 15. oktobra t. l.

7. S posebnim obvestilom se naznani dan vsprejemnih izpitov in otvoritev tečaja.

Glavni namen teh tečajev je seznaniti kmetovalce, kolone in male posestnike z modernim in racijonalnim načinom kmetijskega obdelovanja v obče

Za našo deželo je ustanovitev označenih tečajev velike važnosti, vsled česar se naprošajo gospodje župani, posestniki insi v tisti, ki jim je na izboljšanju kmetijstva v naši deželi kaj ležeče, da svetujejo sposobnim mladeničem, naj prosijo za vsprejem v zimske tečaje.

Ali ste čuli svobodomiselni pedagogi slovenski, ki hočete verstveni pouk izgnati iz naših šol, kaj je govoril naš presvitli cesar, ko je otvarjal drugi ljudski parlament meseca julija na Dunaju? Rekel je ter poudarjal jasno in odločno: „Hočem, da se verstveni in nravni duh v šoli ohrani in goji." Zapišite si te zlate vladarjeve besede v dnevnik, tednik in v ročni zapisnik, kajti v svoje časopise si tega pomenljivega stavka niste upali zapisati. Ste prezrli, kaj ne! Toda namenoma.

Gobe! gobe! V Bukovini so se štiri osebe najele gob in vse štiri umrle po hudem želodčnem krču! Kedor gob ne pozna, naj jih pusti! Neka stara govorica pravi: „gobe devetkrat obeli, potem pa na gnoj vrži!"

Trte cvetejo v drugo! Po strašni suši veliko dežja. Na Spodnjeavstrijskem videvajo trte, ki cvetejo v drugo. Nekatere imajo prav lepo cvetje. Nič čudo! zemlja je še vedno gorka po strašni suši. —

Mali otrok ustavil vlak! Šestega avgusta hodilo je malo dete nekje v Tirolu preko šin. Kar zagleda pred seboj z zemljo zasute šine. Zasul je iste potok po povodnji. Dasi še malo, vendar dete že toliko razumno, da je spoznalo nevarnost za vlak. Naglo se spusti v tek proti bajti in kriči kar more. Čuvaj dà znamenuje! Tisti hip prileti naglič! — pet minut le če je bil poprej prišel in nesreča bi bila gotova! Blagi otrok!

Nečloveški stariši! — Nekje na Ogrskem šla sta mož in žena na polje prav blizu hiše. Pustila sta doma samo triletno hčerko. Ne daleč od sebe napravil je oče ogenj. Ko otrok ogenj zagleda, se spravi tje. Toda revežu zagori obleka in naglo bilo ga vse v plamenu. Začelo je strašansko vpiti; stariši so je lahko slišali, pa se niso zato zmenili. Rešili so ga še le sosedje.

Na to prilomasti malovredni oče. Ali — namesto da bi nesel otroka v hišo ali kam k zdravniku, položi ga, glasno vpijočega, v zibelko ter prepusti solncu in muham, da se je revče vsled bolečin strašno zvivalo. Skrivaj poklicani zdravnik še le nesel je otroka v hišo. Nečloveški stariši so v preiskavi in bodo hudo kaznovani.

Velika draginja! Na Francozkem stane jerebica 6—7 kron; zajec 16—17 kron; fazan do 14 kron! Pač velika draginja, pa ne le tam, ampak povsod. Slabo na vse strani.

Iz življenja nesrečnega mehikanskega cesarja Maksimilijana, ko je bil ta še avstrijski nadvojvoda, pripovedujejo naslednjo zgodbo: V Carigradu je dal nadvojvoda naložiti neko ladjo z raznovrstnim blagom, ki ki ga je kupil tam. Ladja naj bi še isti večer odplula v Neapelj. Kapitan je prosil nadvojvodo, naj dovoli odjadrati še-le drugi dan, ker bo ponoči vihar. Nadvojvoda, misleč, da je kapitanov strah prazen, ponovi zapoved in naznani, da se tudi sam hoče peljati z isto ladjo, da dokaže kapitanu, da ni nevarnosti. Kapitan prestrašen prosi nadvojvodo, če že hoče, da ladja odplove, naj saj sam ne hodi na njo. Vihar bo grozen. Nadvojvoda Maks pa je ostal pri svojem

sklepu in dejal: „Kdo ukazuje tu, jaz ali Vi?“ „Cesarska visokost, brez dvoma Vi!“ pravi kapitan. „Tedaj“, zapove nadvojvoda, „odjadramo ob 11. uri zvečer. Pripravite vse potrebno.“ Kapitan se ni mogel več ustavljati in da zakuriti kotle. Nadvojvoda je ob 11. uri nestrpno čakal pri morju, kedaj mu naznanijo odhod ladje. Ura je bila že polnoči, a nikogar še ni z naznanilom. Slednjič mu pridejo povedat, da je ladja odplula pred 1. uro in nadvojvode ni vzela seboj. Kmalu nato se je izvedelo, da je tisto noč razbil vihar nadvojvodovo ladjo, s katere se ni rešil niti en mož. Kapitan je žrtvoval svoje življenje in rešil nadvojvodo s tem, da je pol ure prej odjadral, kakor je bilo zapovedano.

Služba božja na izseljeniškem parniku. — Ako se pomisli, da potuje vsako leto nad 300.000 oseb iz avstro-ogrske monarhije preko oceana, potem je vsekakor jasno, da je velikega pomena, ako se more avstrijskim katolikom za čas prevoza nuditi duhovno tolažbo. Radi raznih težkoč dosedaj niso mogli potujoči duhovniki služiti na parnikih sv. maše tako, da bi ji mogli prisostvovati tudi potniki. Sedaj pa je dunajsko društvo sv. Rafaela pričelo pogajanja z izseljeniškimi družbami, da se omogoči potnikom na parnikih, biti pri sv. maši. Najprej je nato pristal severonemški Lloyd v Bremenu, ki je nabavil več mašnih kovčekov ter naročil kapitanom, da preskrbe na parnikih dostojne prostore, kjer bi se lahko brale sv. maše in pridigovalo. Društvo sv. Rafaela je pridobilo za to stvar tudi avstrijsko parobrodno družbo „Avstro-Amerikana“, da se je odločila, napraviti na svojem velikem prekomorskem parniku „Cesar Franc Jožef I.“ oltar za sv. mašo. Nadalje namerava društvo sv. Rafaela nabaviti več mašnih kovčegov za uporabo onim duhovnikom, ki potujejo s parniki iz Trsta, ter je v to svrho daroval dunajski nadškof 400 kron.

Nesreča proticerkvenega hujskača. — Izdajatelj italijanskega barabskega proticerkvenega lista „Asino“, italijanski socialnodemokratični poslanec Podrecca, je pred kratkim potoval v Sardinijo, da bi tamošnje prebivalstvo hujskal proti cerkvi. Njegova namera pa se še ni nikjer tako ponesrečila, kakor v glavnem mestu otoka Cagliariju. Napovedal je v tem mestu predavanje, toda dan prej je proti napovedanemu hujskanju Podrecce protestiralo po mestu 20.000 katolikov v javnem sprevodu, v katerem so nosili italijansko narodno zastavo ter peli kraljevo in papeževo himno. Z ozirom na to demonstracijo Podrecca v Cagliariju ni predaval ter je s prvo ladjo zopet odpotoval.

Avstrijska zadružna denarna centrala. — Nemški parlamentarni „Nationalverband“ in poljski klub sta v svojih sejah z dne 17. oz. 20. julija t. l. zahtevala, da vlada ustanovi zadružnó denarno centralo za celo državo. Kakor poroča sedaj „Oesterr. landw. Gen.“, se finančno ministerstvo baje že delj časa bavi z mislijo, da ponovi nekdanjo predlogo glede take centrale. In res je finančni minister podal dne 26. julija t. l. v bančnem odseku tozadevno izjavo. — Prvo tako predlogo je predložil državnemu zboru pred 5 leti fin. min. Korytovski. Takrat ni prišla v razpravo, pozneje pa se ni več obnovila, četudi se je ponovno opozarjalo od raznih stranij na važnost takega zavoda. V prvi vrsti bi bil namen nameravane centrale posredovati zadrugam cen kredit iz avstro-ogrske banke. V to svrho bi se v centralo združile zadružne zveze ter osredotočile v isto ves svoj denarni promet. Uredilo bi se s tem toli važno vprašanje denarne izravnave med zvezami cele države, obrestna mera posameznih kronovin bi se izjednačila. Po prvotnem načrtu bi vložila država v zavod 6 miljonov K, v prvih 5 letih poslovanja bi dajala država 100.000 K podpore. Ta načrt je obsegal tudi določbe glede dotiranja rezerv, obrestovanja deležev in sestave vodstva. Ravnatelja bi imenoval cesar, poljedelsko in trgovsko ministerstvo po enega podravnatelja, nadalje bi vlada imenovala tri člane nadzorstva, tri pa bi voliji zadružniki (včlanjene zveze). Vršila se je enketa, v kateri se je pred vsem zahtevalo, da se vpliv vlade na sestavo vodstva zmanjša in da se zavodu dovolijo razne davčne olajšave. Dokončalo se delo takrat ni. Podobne zavode imajo tudi druge države. Pruska že 16 let. Ogrska 13 let i. t. d.

Tak zavod pa more po našem mnenju le v takih državah koristiti zadružništvu, kjer nima strankarska in narodnostna politika tako velikega upliva na gospodarstvo kot pri nas.

Sloveča dunajska bolnica usmiljenih bratov poroča: Pri mnogoštevinih trdovratnih **zaptrtjih** smo uporabljali naravno **Franc Jošefovo** grenčico z ugodnim uspehom.

Znižane prevozninе. — Vozne tarife za poljedelske in živinorejske potrebščine je znižala sedaj tudi južna železnica za 50 odst., kakor je to storila poprej državna železnica.

Skupen nakup oljnatih pogač in krmskih semen. — Deželni odbor želi olajšati majhnim posestnikom nakup oljnatih pogač in krmskih semen, vsled česar se je odločil preskrbeti zgoraj navedene oljnate pogače in krmska semena potom deželnega kmetijskega urada neposredno pri prvih zalagateljih, ki imajo zajamčeno dobre in pristne.

Kdor želi kupiti semena in pogače, javi naj se pri deželnem odboru v Gorici (pri deželnem kmetijskem uradu, v pritličju deželne hiše na Stolnem trgu).

Nekaj zanimivega iz upravnega odbora zavarovalnice proti nezgodam. — V zadnji seji upravnega odbora zavarovalnice proti nezgodam je član tega odbora gospod Vitašević iz Pulja predlagal, naj bi na zavodu napravili tudi slovenske napise in da naj bi zavod najel zdravnika, ki razume tudi slovensko. Proti temu predlogu g. Vitaševića so govorili socijalisti: g. Cozzi, ki je rekel, da zavod obstoji že toliko let, ljudje da so ga našli vedno tudi brez slovenskih napisov, najdejo ga tudi v bodoče; g. Paulik, ki je rekel, da je to politično vprašanje. Tu da se ima razpravljati o koristih zavoda, a ne o takih delavskih malenkostih; g. Mulon je bil mnenja, da bi bilo to izzivanje, ker je Trst čisto italijansko mesto. Socialna demokracija je tu na usta gori omenjenih svojih zastopnikov v zavarovalnici proti nezgodam zopet enkrat pokazala, koliko velja njen internacionalizem.

Dva vlaka skoraj trčila. Vsled nevihte, ki se je spustila v petek ponoči nad Trstom in okolico so bile pretrgane telefonične zveze na progi državne železnice med postajami od Občin do Trsta. Vsled tega je nastalo med službujočimi uradniki vseh teh postaj nesporazumljenje, ki bi bilo provzročilo hudo nesrečo, če ne bi še o pravem času vozeče se železniško osobje dveh vlakov opazilo preteče nevarnosti.

Brzovlak št. 501 se je imel kot navadno križati z osebnim vlakom št. 16 v Vrdelju. Toda službujoči uradnik na Vrdelji je preložil križanje na Rocol. V Rocolu pa ta preložitev ni bila prav razumljena ali pa sploh ni prišlo nobeno obvestilo o tem tja. Tako se je zgodilo, da je v Rocolu oddrdral vlak št. 16 proti Vrdelju, medtem ko je brzovlak št. 501 že vozil mimo vrdelske štacije, kakor je dobil povelje na Opčinah. Komaj pa je prišel iz Revoltelskega predora, je strojevodja s strahom zapazil priti nasproti vlak št. 16. Tudi vlakovodja vlaka št. 16 je zapazil bližajoči se brzovlak. Oba vlakovodji sta koj dala protipar in vlaka sta se s težavo ustavila komaj 20 m eden od drugega. Na ta način je bila odstranjena grozna nesreča; kajti v obeh vlakih je bilo 130 potnikov, ki so prestrašeni gledali kako so čudežno ušli prežeči nesreči. Uvedla se je stroga preiskava. Dva uradnika sta pa bila koj odstavljena od službe.

Poneverjenja pri zavarovalnici proti nezgodam na delu. — Pri zavarovalnici proti nezgodam na delu v Trstu so prišli na sled poneverjenju. Škoda znaša 5772 K.

Demonstracije v Trstu. — V torek zvečer so imela tri društva uradnikov v Trstu shod proti draginji. Po shodu je bil obhod po mestu. Na Corsu so demonstrantje razbili na neki trgovini veliko šipo v prvem nadstropju. V ulici Maddonina in Olmo so pa razbili več šip na privratnih hišah in gostilnah Policija je zaprla 37 demonstrantov, deloma ker so se puntali policiji, deloma — pa zaradi puntarskih vsklikov. Kričali so „Evviva Oberdank“, „Evviva l'Italia“. Pri raznih aretirancih so našli polne žepe kamenja.

Tržaški zrakoplovec Widmer, ki je imel poleteti v nedeljo iz Benetk v Trst, je moral v nedeljo opustiti polet, ker ga je vreme zadrževalo. Zato je poskusil svojo srečo v ponedeljek. Dvignil se je srečno. A ker je bil Trst v meglo zavit, se je spustil na tla v Tržiču. Tu je nameraval v torek nadaljevati svojo pot po zraku. Ob 7. uri zjutraj je napravil ta poskus, ki se mu je pa ponesrečil. Ko je zrakoplov drsal po tleh, mu je prišlo eno kolo v blato in se je vsled tega cel stroj nagnil na eno stran. Zrakoplov se kljub temu, da je deloval Widmer s krmili, ni hotel v zraku vzravnati in je padel na zemljo. Motor je še deloval in Widmer se je z zrakoplovom parkrat prekucnil. Zrakoplovcu se ni nič zgodilo, pač pa se je zrakoplov pokvaril tako, da ga bo moral poslati v popravo v Pariz. Škode je več tisoč kron.

Družba sv. Mohorja v Celovcu šteje letos 84.855 udov. Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar: 1. Molitvenik za šolsko mladino. 2. Koledar za leto 1912. 3. Deseti brat. 4. Mladim srcem. 5. Na Jutrovem. 6. Zgodbe sv. pisma 17. zvezek.

V zameno ali doplačilo — kakor si je kdo pri vpisovanju želel — se še dado: 7. Troje povesti.

Z razpošiljatvijo smo pričeli ravnokar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. — Red za letošnjo razpošiljatev je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2 Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Tržaško-koprska škofija. 5. Lavantinska škofija. 6. Ljubljanska škofija. 7. Goriška nadškofija.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo družbi samo zamudo in nepotrebne stroške. Ob enem vsem čč. gg. poverjenikom, ki prejmejo po železnici po več kot eno balo, uljudno naznanimo, da se nahaja zapisnik udov vedno v oni bali, ki ima najnižjo številko.

Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje vrniti.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebnega prostora.

Odbor.

Najden mrlič v Blejskem jezeru. Minulo soboto so potegnili iz Blejskega jezera pred Luizinimi toplicami vtopljenca, ki je ležal že nad teden dni v jezeru. Mrtvec je l. 1873 v Ljubljani rojeni izvošček Ferdinand Pirc, ki je služil kot kočijaž na Bledu, a pustil službo 13. m. m. Pirc je bil močno vdan pijači in je najbrže v pijanosti padel v jezero in utonil.

Odprava računskih podčastnikov. — Stotniki se bodo brez vsakega dvoma zelo razveselili, ker nameravajo v naši armadi odvzeti stotnikom administrativne posle in uvesti po nemškem vzorcu bataljonske plačilne mojstre. Odpraviti nameravajo pri stotnijah računske podčastnike. Stotniki bojo odslej zgolj izobrazili svoje vojake. Vsak bataljon pa dobi enega gažista, ki bo vodil administrativne posle.

Nadškof dr. Stadler se je podal za dva meseca na morje, da si okrepča zdravje.

Slavnostno ustoličenje dr. Nagla. — V nedeljo se je vršilo v stolni cerkvi Sv. Štefana na Dunaju slavnostno ustoličenje novega dunajskega nadškofa dr. Nagla. Temu slavnostnemu činu so prisostvovali razni ministri ter zastopniki skoro vseh oblastnij.

Novoporočenca umrla vsled kačjega pika. — Iz Sarajeva se poroča, da je v Duklji kača, ki se je neopažena priplazila v kočo, pičila novoporočenca Petra Belutiča in njegovo ženo. Oba sta umrla.

Bosensko-dalmatinsko železniško vprašanje. Listi poročajo, da se je novi vojni minister pl. Auffenberg izrekel, da je rešitev bosensko-dalmatinskega železniškega vprašanja nujna in da je on izključno za progo Sarajevo—Spljet kot najboljšo zvezo Dalmacije z njenim zaledjem.

Metriško-decimalni zistem v Bosni in Hercegovini. „Fremdenblatt“ poroča, da je sedaj potom deželnega zakona obvezno uveden v Bosni in Hercegovini metriško-decimalni zistem namesto dosedanjih turških mer in utež, ki so bile dosedaj v rabi.

Vozni red, veljaven od 1. oktobra priloži kot prilogo prih. štev. znani naš trgovec g. Teod. Hribar.

Listnica uredništva. — G. dopisniku iz Gabrij: Za danes prekasno. Pride prihodnjič.

Mestne novice.

Preč. g. dr. Ličnu, profesorju v tukajšnjem centralnem semenišču, katerega je napadla v petek ponoči nevarna bolezen, se je, hvala Bogu, zdravje še precej zboljšalo. Vseeno pa bode potreboval daljšega počitka, predno bode smel izvrševati zopet svojo službo.

Odbor društva „Skalnica“ je v nedeljo dne 24. t. m. izvolil za predsednico gospico Marico Podgornik, svojo dosedanjo marljivo tajnico. Podpredsednica ostane gospica Josipina Žniderščič, blagajničarka pa gospa Neža Dugar.

Izvolitev župana Bombiga potrjena. — Cesar je potrdil zopetno izvolitev Jurija Bombiga za goriškega župana.

Za „Dijaško mizo“. — Vse čč. gg. duhovnike in druge prijatelje naše učeče se mladine vabim tem potom, naj se gotovo udeleže posvetovanja radi obnovitve „Dijaške mize“, ki se bo vršilo v četrtek 5. oktobra ob 10½h dopoldne v prostorih „Slov. Alojzijevišča“. Prosim obilne udeležbe, da pomoremo stradajočim dijakom.

G. Pavletič,
dekan v Št. Petru.

Zopet nekaj pametnega od municipija goriškega. V bližini mosta južne železnice se kopa ob Soči vodnjak, v katerega se bo vlivala soška voda. Ne ve se pa za katere potrebe se bo porabljala dotična voda. Ker smo pa vajeni v naši deželi neverjetnosti tudi na najneverjetnejše stvari, je mogoče, da bode tista voda za to, da se pomanjkanju pitne vode v mestu odpomore. Smo lahko veseli, da dobimo s to vodo tudi vse odpadke od tovarn v Stračicah in v Podgori. To bo najboljša voda za Gorico. Še celo s Kornja bodo gotovo hodile ženske tja po vodo, ker bo imela najboljše higijenične lastnosti. Municipij pa si je s tem vodnjakom zgradil večni spomenik za svojo nemarnost.

Kuhinjska šola v Gorici. Kuhinjska šola v Gorici v ulici Vetturini št. 9. (S. Gregorčičev Dom I. nadstr., lastnica in voditeljica g.čna Marija Grebenc) se otvori dne 5. oktobra.

Izpred sodišča. — Tukajšnje okrajno sodišče je obsodilo 24-letnega Ivana Markič iz Bat na tri mesce težke ječe, ker je pri nekem pretepu v Batah z nožem dvakrat na glavi ranil nekega Andreja Klanjščeka.

Iz preiskovalnega zapora je bil izpuščen klepar Alojzij Fantuzzi, ki je pred nekaj časom napadel dr. Battigi-ja na hodniku tuk. sodnije z revolverjem.

Iz goriške okolice.

Iz Dornberga. V torek popoludne smo sprejeli v svojo sredo novoimenovanega župnika v osebi preč. gosp. Frančiška Lavrenčiča dosedaj vikarja v Sovodnjah. Vsprejem je bil jako lep in slovesen. Ob uhodu v Dornberg se je zbralo imenovanega dne mnogo ljudstva, na čelu mu starešinstvo z g. županom Štefanom Kaučičem. Prvi je pozdravil novega g. župnika g. župan, potem pa ga je v imenu starešinstva in ljudstva nagovoril podžupan in organist g. Saksida v izbranih in jedernatih besedah. Novi g. župnik se je obema prisrčno zahvalil ter izrazil upanje, da bodemo skupno delovali v dušni in gmotni blagor dornberških občinarjev. Besede g. župnika so napravile na množico najboljši utis in marsikatero oko je bilo veselja rosno. Potem je sledil blagoslov. — Novemu preč. g. župniku želimo iz dna srca vse najboljše v naši sredi in mu kličemo: Bog ga živi! Mnoga leta naj živi in deluje med nami v naš dušni in gmotni blagor. Dornberžani.

Solkan. — Naše starešinstvo (med njimi nekaj častnih izjem) je napravilo utok proti nalogu c. k. okrajnega glavarstva, da mora razpisati nove občinske volitve. V nedeljo pa je dobilo to slavno starešinstvo nov nalog, da mora v roku osmih dni razpisati občinske volitve in to naznaniti c. kr. okrajnemu glavarstvu. Za prizadete starešine pač vže druga klofuta v tej zadevi, kajti njih namen, da bi v starešinstvu sedeli čez postavno dobo brez novih volitev, je stem popolnoma prekrižan.

Solkan. — Naši rudečkarji kaj pridno brusijo pete z lovom na mladino. Reveži so vže veliko poplatov porabili v ta namen a vspehov le nimajo. Sedaj zopet hodita dva od hiše do hiše ter agitirata kaj pridno za neko „mladeniško organizacijo". Koliko kalinov bodeta ujela, nam ni znano, a to lahko vže v naprej rečemo, da se bode ta zopetni poskus socialistov zopet popolnoma ponesrečil, kakor se jim je vže večkrat. Krščansko misleči Solkanci posnemajte v agitaciji za naše „Kat. slov. izobr. društvo" socialne demokrate! „Kat. slov. izobr. društvo" je namreč največji jez in trdnjava nasproti socialistom.

Solkan. — V nedeljo so imeli pri nas krstiti „prvorojenko" tukajšnjega učitelja gosp. Stritarja. Gosp. učitelj je zahteval, naj se otrok krsti na ime „sokolica". Ker pa te „svete sokolice" ni še najti v katoliških koledarjih, na liberalno svobodemiselne koledarje se pa naš gosp. župnik ne razume in ker učitelj Stritar ni hotel drugega imena, gosp. župnik pa na ime „svete sokolice" ni mogel krstiti, so nesli „prvorojenko" iz cerkve brez krsta domov. — Radovedni smo, kaj poreče na ta junaški čin vzgojitelja mladine okrajni šolski svet? menda ga poviša za nadučitelja.

Eden, ki plačuje davke tudi za liberalno učiteljstvo!

Št. Peter. — V torek popoludne je začelo goreti pri trgovcu in krčmarju Albertu Pavlič, v Št. Petru nasproti cerkve. Gorelo je gospodarsko poslopje. Škode je kakih 1000 K. Pavlič je bil zavarovan.

Iz kanalskega okraja.

Marijino Celje. Hvala Bogu, cesta od Kobalarjev do Marijinega Celja je konečno dograjena. Prvi je šel po tej cesti z dvovpreženo kočijo dne 10. t. m. g. Vincenc Jasnič, znani trgovec iz Vipolž. Zbralo se je mnogo ljudi ob novi cesti in bili so veseli, da so konečno zagledali voz in konje na novi cesti. — Delo na cesti je vodil g. Debenjak v splošno zadovoljnost uslužbenega osebja. Hvala vsem onim, ki so pripomogli do zgradbe te velevažne ceste, ki je zvezala zapuščene kraje s širnim svetom.

Iz tolminskega okraja.

t **Hudajužna,** 24. sept. 1911. Ker se noče nobeden oglasiti, kako smo sprejeli novega g. vikarja, dovolite, da storim to jaz z nekaj besedami. Kdor je imel čas, je prišel sprejeti gospoda Jos. Abrama na postajo. Prišel je v družbi preč. gg. župnika podmelškega Iv. Kovačiča in kurata iz Podgore (kakor smo izvedeli) Cirila Vuga. Tudi naš nekdanji g. vikar A. Uršič se je pridružil z nami k sprejemu. Šolski otroci so veselo pozdravili novega gospoda s: Hvaljen bodi Jezus Kristus in Bog Vas sprejmi!

t **Nemški Rut.** — Na dopis v „Soči" št 108, ki se peča s pomanjkanjem vode v naši občini, odgovorimo sledeče: Napravila sta se po inženerju melijoracijskega urada v Trstu že dva načrta za vodovod, katera so pa naši možje, ki radi „Soči" dopisujejo, ovrgli. Kaj vam pomagajo načrti, če ne pride vsled vašega besedičenja do izvršitve dela. —

Gola laž je nadalje trditev, da se je napravil zadnji načrt z rezervoarjem po nasvetu podžupana. Ko se je ta načrt vzel na zapisnik, podžupana še doma ni bilo, marveč sta bila navzoča dva druga zastopnika.

Tudi to ni res, da se naš stari studenec vsako leto posuši. Še letos, ob tako veliki suši, ne bi bilo pomanjkalo vode, ko bi bilo vse prav urejeno.

Nadaljna laž je trditev dopisnika glede kopanja za novo vodo. — Saj liberalci ne znajo drugega kot lagati in blatiti vse, kar ne trobi v njih rog. — Ali se, lažnjivi dopisnik „Soče", ne spominjaš, da se je to delo vršilo sporazumno med podžupanom in drugimi občinarji. Potrudi se vpogledati v zapisnik 1. majnika t. l. Tam je črno na belem in s podpisi potrjeno, da bodo občinarji prispevali k delu. Razglasilo se je tudi pod lipo, da se oni, ki se ne strinjajo z nameravanim delom, v teku osmih dneh lahko pritožijo. Zakaj sa takrat niste pritožili, ko vam je bila dana prilika?! Sedaj se pa upate blatiti ljudi po nedolžnem. Na tak način se sami sebe obsojujete.

Tudi to je laž, da se je voda zastonj kopala. Pri letošnji suši bi niti 5 hišnih številk ne bilo trpelo pomanjkanja vode, da bi se bilo delo pravilno izvršilo. Pa tudi potrošek 900 K je vredna ta voda. Toliko za enkrat, drugikrat pa še kaj več.

Več občinarjev.

Iz komenskega okraja.

km **Udarec s sekiro.** 15 letni Anton Frančeškin iz Kostanjevice je sekal neko drevo. Pri tem mu je en udarec ušel in revež je zadel s sekiro v levo nogo ter se težko ranil. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnisnico usmiljenih bratov.

km **Kobljeglava.** Čudno, da ni še nikdo sporočil naših potreb v „Primorskem Listu"! Zraven slabe letine, ki je baje povsod, trpimo mi tudi na pomanjkanju dušnega pastirja. Tudi pri nas so ljudje, ki jim ni mari za dušnega pastirja. Pa vendar je še mnogo vernega ljudstva, ki si ga želi. To dokazuje cerkev, ki je v nji ob nedeljah mnogo ljudi. Prosimo knezonadškofijski ordinarijat, da se ozre v tem oziru malo tudi nas. Navadno smo imeli za sv. Mihaela cerkveni shod, ki se pa letos ne bo vršil, ker nimamo duhovnika.

km **Požar.** Iz Temnice nam pišejo: V nedeljo krog 11. ure zvečer se je pojavil ogenj v trgovini našega župana Trampuža. Ogenj je zapazila njegova soproga. Župan pa je bil v krčmi. Škoda sicer ni velika, ker so domačini koj pogasili ogenj.

km **Rubije.** — Mnogo prerokov je rodila suša. Eni so pravili, da nas bo zima obiskala in nas našla brez vode; drugi so trdili, da bo prej sneg ko dež; tretji so pa celo vedeli, da ne bo tri leta deževalo (kakor ob času preroka Elije); oblak je vedel, da bo dež dne 17. sept. A Bog in sv. Matevž sta preroke ovrgla. Dež je prišel ter napolnil vodnjake. Voda je tudi božji dar in je človeku prva in zadnja potreba.

km **Komen.** Pri nas je splošno zavladalo slabo mnenje o dr. Reji, ki se hoče na nekavalirski način utihotapiti v našo občino. Menda ne bo imel uspeha. Še primernega stanovanja si ne more najti. — Tone s Tupelč je rekel, da ne bo tako hitro zgrajena pri nas nova šola. —

km **S Krasa.** 100 dni nismo imeli nič dežja. Ponekod visi še kak klasič turšice. Pa tudi božja kapljica ni popolnoma usahnila. Zagrajec, Klanc, Sveto in Komen je bodo imeli še razmeroma precej. Temnica pa bo imela nekaj turšice. Prav mnogo pa ničesar nikjer ne bo.

km **Veliki Dol.** K veliki orlovski slavnosti na Veliki Dol dne 1. oktobra ob ustanovitvi tamošnjega odseka so vabljeni prijatelji kat. mladeniške organizacije, zlasti bratski odseki. Na programu je telovadba, pri kateri bodo iz prijaznosti sodelovali razni bratski odseki, in veselica z igrama, petjem in tamburanjem. — Katoliška mladina na plan! Začetek ob 3. pop.

Iz sežanskega okraja.

s **Sežana.** — V noči med 17. in 18. t. m. so hoteli neznani svedrovci oropati tukajšnjo blagajno, v kateri je bilo 430 K v gotovini in več vrednostnih papirjev. Ne ve se pa zakaj, opustili so svoje delo ter odnesli le 10 K. O zlikovcih, ki so pustili tudi svoje orodje v posojilnici, ni nobenega sledu.

Deset zapovedi za otroke.

1. Ne zabi nikdar na molitev,
2. in zoperna ti bodi kletev!
3. V nedeljo k sv. maši hodi,
4. in staršem vdan, pokoren bodi!
5. Odženi jezo, vsak prepir!
6. Nečistost vseh nesreč je vir!
7. Tatvina v ječo pot ti kaže;
8. Bogu zameri se, kdor laže,
9. Zapodi želje grde iz srca!
10. Ne želi grešno tujega blaga!

„Sl. U."

Drobtinice.

Grozna nesreča na francoski bojni ladji. — Vsled eksplozije v smodnišnici je lov tulonskem pristanišču zletela v zrak križarka „Liberté". 200 mož je utonilo, približno 400 pa se jih rešilo na ta način, da so poskočili v morje in se rešili na čolnih ali pa plavaje.

Državni rudnik srebra v Přibramu opuste, ker je že več let pasiven. Premestiti nameravajo tudi přibramsko rudarsko akademijo.

Eksplozija francoske ladje. — V torek je izbruhnil požar na ladji „Patrie". Požar je bil zlobno zaneten in so ga takoj pogasili. Množe se glasovi, da so ta dejanja čin revolucionarne socialne demokracije.

Zanimiva računska kombinacija. je sledeča:

12.345.679	krat	1	×	9	=	111.111.111
12.345.679	„	2	×	9	=	222.222.222
12.345.679	„	3	×	9	=	333.333.333
12.345.679	„	4	×	9	=	444.444.444
12.345.679	„	5	×	9	=	555.555.555
12.345.679	„	6	×	9	=	666.666.666
12.345.679	„	7	×	9	=	777 777.777
12.345.679	„	8	×	9	=	888.888.888
12.345.679	„	9	×	9	=	999.999.999

Gospodarske vesti.

Znižana voznina turšice, katero je dovolilo železniško ministerstvo, kakor smo poročali zadnjič, velja le za turšico, ki se jo rabi za krmo ne pa za živež. Za nas je važno, da se raztegne ugodnost tudi na turšico kot živež. Kakor čujemo, je Goriška zveza že napravila v tem oziru potrebne korake.

Književnost.

Nova knjiga. — „Katoliška etika". — Življenje po katoliški veri. Spisal Gregorij Pečjak, doktor bogoslovja katehet na c. k. II. drž. gimn. v Ljubljani. Cena vezani knjigi 2 K 80 vin., skupaj s Katoliško dogmatiko vezani 5 K 30 v. Priporočamo.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce štev. 6.

Rojaki! podpirajte slov. šolstvo

= v Gorici! =

Čevljarska delavnica

v Semeniški ulici št. 16.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 16.

ZAHVALA.

Županstvo trga **KOBARID** se tem potom iskreno zahvaljuje vel. gosp. ANTONU HRAST, mestnemu učitelju v Trstu v pok., kateri je kot zvest domačin, blagovolil darovati svoto 1000 kron za dobrodelne namene v občini.

Čast in zahvala takemu možu!

Županstvo trga Kobarid.

Župan:

GRUNTAR.

Užitnina.

Vže zopet to nesrečno vprašanje, ki pretresuje inače močne živce onih „prijateljev“ ljudstva, ki so s frivolno drznostjo zagovarjali prejšnji sistem pobiranja te davščine potom užitninskih zakupov in dogovorov, dasi so bili prepričani kakor mi, da je bil ta način pobiranja užitninskih doklad za deželo, občine in državo neizmerno škodljiv. Potreba nas sili, da se zopet vrnemo k temu predmetu.

Na temelju velikanskih vspehov, doseženih na tem polju vsled pobiranja te davščine v finančni režiji, je potrdil deželni zbor goriški v zimskem zasedanju leta 1909—10 svoj sklep z dne 5. marcija 1907 in pozval visoko vlado, ki se ni nič ozirala na ta sklep, naj organizira trajno pobiranje užitnine v lastni režiji tako, da bode zajamčeno pobiranje polnih zneskov; ali pa, ako tega noče, naj odstopi pobiranje pod ugodnimi pogoji deželnemu odboru.

Tudi ta sklep deželnega zbora je sporočil deželni odbor visoki vladi, ki je dala šele 7. listopada 1910 potom c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu sledeči odgovor:

„Vsled ukaza c. kr. finančnega ministerstva se naznanja dež. odboru, da se bo pobirala užitnina v pokn. grofovini goriško-gradiščanski tudi v prihodnje **do nove odredbe** v državni upravi.“

Ta odgovor dá misliti. Deželni odbor, ki je dobro poznal, kako mnenje je vladalo v visokih krogih glede predrugačbe užitninskega pobiranja in koliko napora je bilo treba od strani deželne uprave, da se je prejšnji sistem odstranil in da so finančni organi sprejeli pobiranje v svoje roke, je bil s tem odgovorom nemalo vznemirjen. In to po pravici, kajti v Trstu se je na tihem sestavil konsorcij krčmarjev in gostilničarjev, ki si je stavil nalogo, delati na to, da bi prišlo pobiraoje užitnine zopet v stari, za deželo in občine zgubonosen tir.

Na čelu tega konsorcija stojijo nekateri slamnati možiceljni, ki trdijo, da imajo oni predpravico do pobiranja užitnine, češ, da to je njihova zadeva. Vsak človek v deželi pa ve, da bi ne plačali krčmarji niti vinarja užitnine, ako bi se konsumenti zavezali, da ne gre nikdo k njim v krčmo. To je jasno ko beli dan in kaže, da užitnino plačujejo le konsumenti, ki imajo pravico zahtevati, da gre ta davščina onim činiteljem v prilog, katerim je namenjena, to je ljudstvu samemu, in ne nekaterim uplivnim bogatašem v žep.

Da bi našemu ljudstvu dokazali, koliko škode bi trpele občine, dežela in država, ako bi se posrečila nakana označenega konsorcija podamo tu uradne podatke, ki jasno in glasno govorijo in kažejo, koliko škode so trpeli ti činitelji vsled pobiranja užitnine po starem sistemu, ki je trajal do l. 1905.

Čisti dobiček, ki ga je imela dežela v zadnjih šestih letih vsled pobiranja te davščine v finančni režiji le pri vinu, moštu in mesu znaša 1.311.823 K, pišemo: **dez en milijon tristotisoč kron**.

Občine so pridobile v tem času le pri užitnini vina, mošta in mesa nad 1,400.000 K, beri: **nad en milijon in štiristotisoč kron**.

Država je dobila z ozirom na režijske stroške nekaj manj, vsekako pa nad **en milijon kron**.

Podatkov o pivu in opojnih pijačah nočemo tukaj niti navajati, dasi govore glasno proti vsaki tozadevni premembi pobiranja teh davščin. V zadnjih šestih letih so imeli torej navedeni činitelji nad 4 milijone kron dobička, ravno toliko izgubo so imeli v 6-letni dobi pred letom 1905.

In pri takih vspehih naj bi prišlo zopet užitninsko pobiranje v roke krčmarjev in zasebnikov!! Ako bi dežela to dopustila, bi bilo to ravno tako modro, kakor če bi hotela napraviti kozla za vrtnarja.

Deželni odbor je storil potrebne korake, da se namera označenega konsorcija zapreči. Stalno je, da stori tudi deželni zastop v tem oziru svojo dolžnost.

Prav bi bilo pa, če bi se oglasili tudi občinski zastopi in ljudstvo proti tej novi nakani. Vsak župan ima pač v rokah podatke za svojo občino, iz katerih lahko preračuna, koliko je nesla občini užitnina pred l. 1905 in koliko potem. Iz teh podatkov tudi lahko izračuna, za koliko odstotkov bi se morale povišati občinske doklade, ako bi odpadel dobiček vsled pobiranja užitnine potom finančnih organov.

Župani, bodite čuvarji občinskih koristi!

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 par čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarn sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno.

Prodam zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice

Gosposka ulica štev. 25

v Gorici.

Priporoča svojo zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih, in stenskih ur, budilk itd. Zaloga zlatnine in srebrnine.

Vse po nizki ceni.

Tvrdka Konjedic & Zajec

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarsko, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, zična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici

registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica,

Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za čevlje in usnje.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$. Daje članom posojila na vknjižbo po $5\frac{1}{4}\%$, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Gius. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoludne.

ODBOR.

Razpis dražbe.

Občina GRGAR pri Gorici razpisuje tem potom gradnjo vodovoda na podlagi podrobnega projekta, kateri je na ogled v občinskem uradu.

Skupni stroški 39.000 kron.

Dotične ponudbe z varščino 5% vred naj se oddajo pri podpisanem uradu najkasneje do 8. oktobra 1911.

OBČINSKI URAD GRGAR.

Kdor si hoče nabaviti lepo, dobro jesensko obleko po ceni, naj se obrne na tvrdko

TEOD. HRIBAR v Gorici.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo franko na dom.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredi Raštela hiš. štv. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11.

se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,

naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice *uredijo redno prebavljanje*, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. *Okrepé želodec*, storé, *da izgine v kratkema času omotica in životna lénost* (mrtvost.) Te kapljice tudi storé, da človek raje jé.

Cena steklenica 60 vin.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam v svojem mlinu nov stroj za pihanje ječmena in za mletev turšice. S tem se strankam in odjemalcem hitro postreže. Priprava že deluje. Priporočam se slavnemu občinstvu na deželi.

S spoštovanjem

Vincenzij Jasnič,

posestnik in obrtnik v Vipolžah p. Kozana.

M. Šuligoj, urar v Gorici

ulica Barriera 43 (tik drž. kolodvora.)

Zaloga švicarskih žepnih in stenskih ur, budilk itd. Poprave se izvršujejo točno in po nizki ceni z enoletnim jamstvom.

Zaloga najnovejših orkestrijonov, šivalnih strojev raznih sistemov. Šivalni stroji pod jamstvom 10 let.

Daje se tudi na obroke.

Lepa prilika za tiste, ki potujejo v Gorico z državno železnico.

JOSIP CULOT

v Raštelju štev. 2|25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punic za igračo.

Razpele iz kovine, rožni venci in podobice, rokavice iz volne in sukna, čeviji in klape, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

Nova trgovina z železnino

PINTER & LENARD

v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Cenj. občinstvu se toplo priporočava

Pinter & Lenard.

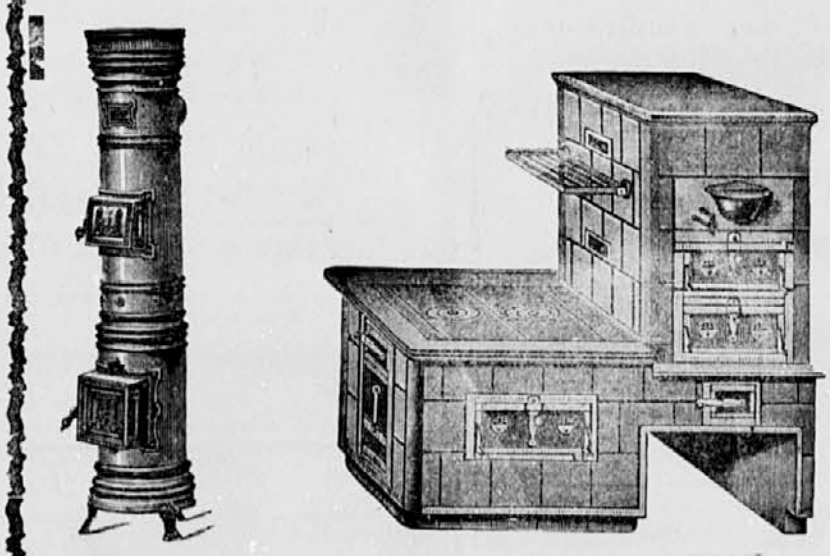

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica štev. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Odlikovana pekarija in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Podpisani naznanjam svojim in drugim odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Križne ulice nasproti „Šolskega Doma“ v **ulico sv. Antona na dvorišče štev. 7** v hišo g. J. Kopača, svečarja v Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno veleč. gg. duhovnikom svojo izvrstno delavnico za izdelovanje talarjev in drugih spadajočih oblek.

Z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,

krojaški mojster v Gorici.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica štev. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Pri nakupu jesenskega in zimskega blaga spominjajte se na domačo tvrdko

Ivančič in Kurinčič

Gorica, Via G. Carducci štev. 11 nasproti **hotela „Treh kron“.**

OBLEKE BENJAMIN

dobivajo se v veliki izbiri

◆◆◆ od kron 20—30 ◆◆◆

pri **J. MEDVED - GORICA.**

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— — se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — —

Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 5,000.000. Centrala v Ljubljani. **Rezervni zaklad K 450.000.**

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.